

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Inlichtingen bij

Janneke Lindenholz
telefoon 038 499 95 07
J.Lindenholz@overijssel.nl
Zaaknummer 5590536

Woningstichting Vechtdal Wonen
Mevrouw I. Brink-Schottert
Eskampweg 1
7731 TA OMMEN

Datum	Kenmerk	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
13.01.2020	2019/0391645	4	11 november 2019	

Onderwerp: Ontheffing Wet natuurbescherming – onderdeel soorten

Geachte mevrouw Brink-Schottert,

De heer Van der Sluis van het adviesbureau Ecogroen bv heeft, namens uw organisatie, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 11 november 2019² ontvangen. Op 9 december 2019 hebben wij aanvullende gegevens ontvangen. De aanvraag is gedaan vanwege sloop en nieuwbouw van woningen en schuren aan de Beatrixstraat 14 t/m 24 en Margrietstraat 26 t/m 36 in Dedemsvaart. In deze brief geven wij ons besluit weer.

Besluit

Wij besluiten u een ontheffing³ te verlenen voor een soort van de Vogelrichtlijn. In het bijzonder gaat het om het verbod om nesten en rustplaatsen van de gierzwaluw opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten van gierzwaluw weg te nemen⁴.

Deze ontheffing heeft betrekking op zowel de sloop als nieuwbouw van de woningen en schuren aan de Beatrixstraat 14 t/m 24 en Margrietstraat 26 t/m 36 in Dedemsvaart.

Deze ontheffing treedt in werking een dag na de verzenddatum van dit besluit tot en met 1 januari 2022.

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in bijlage 1:

- De aanvraag van 11 november 2019 en de bijbehorende stukken te weten het activiteitenplan voor deze locaties⁵ en de antwoorden op de aanvullende vragen⁶.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in bijlage 1 weergegeven.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit om ontheffing te verlenen kunt u bezwaar maken. Op pagina 3 wordt toegelicht hoe u dit kunt doen.

¹ In het kader van art. 3.3, eerste lid Wnb

² EDO-kenmerk 2019/0346073

³ Op basis van art. 3.3, eerste lid Wnb

⁴ Art. 3.1, tweede lid Wnb

⁵ Wormmeester, R. & M. van der Sluis (2019). Activiteitenplan sloop Beatrixstraat 14 t/m 24 en Margrietstraat 26 t/m 36 in Dedemsvaart. Ontheffingsaanvraag ruimtelijke ingrepen Wet Natuurbescherming. Rapport 19-117B. Ecogroen bv Zwolle.

⁶ M. van der Sluis (2019). Mail met antwoorden op aanvullende vragen. Ontvangen op 9 december 2019.

Leges

U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd⁷.
De verschuldigde leges zijn:

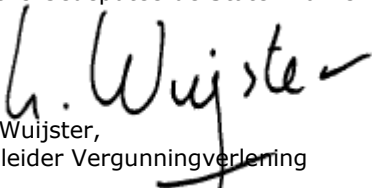
Artikel Code	Artikel omschrijving		Leges bedrag
7.6.2	Afhandelen en besluitvorming aanvraag van ontheffing als bedoeld 3.3, 3.8 en 3.10 Wnb, die al dan niet ziet op het realiseren van een infrastructureel werk, ruimtelijke inrichting of projectontwikkeling	€	2.948,00
	Totaal leges	€	2.948,00

Voor betaling van dit bedrag ontvangt u een factuur. Op deze factuur staat tevens vermeld hoe u eventueel bezwaar kunt aantekenen tegen de hoogte van het legesbedrag en de gehanteerde grondslagen.

Vragen

Heeft u vragen? Belt u dan met Janneke Lindenholz, te bereiken tijdens kantooruren op nummer 038 499 95 07. Schrijft u ons een brief of e-mail? Behandel dan één onderwerp per brief of e-mail. Wilt u ook het zaaknummer Z-HZ_WNB-2019-004362 vermelden? Op die manier kunnen wij sneller op uw vraag of opmerking reageren.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster,
teamleider Vergunningverlening

Bijlagen:

Bijlage 1	Voorschriften bij het besluit
Bijlage 2	Overwegingen bij het besluit
Bijlage 3	Activiteitenplan sloop Beatrixstraat 14 t/m 24 en Margrietstraat 26 t/m 36 in Dedemsvaart
Bijlage 4	Mail met antwoord op aanvullende vragen

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van Gemeente Hardenberg.
- Ecogroen bv t.a.v. dhr. M. van der Sluis, Zuiderzeelaan 53 8017 JV Zwolle.

⁷ Belastingverordening Overijssel
(http://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/xhtmloutput/Historie/Overijssel/CVDR37873/CVDR37873_15.html)

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken, als u belanghebbende bent. Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat op onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 3 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, Team Juridische zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Met een faxbericht. Het faxnummer van het team Juridische Zaken is: 038 – 425 48 02.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de Rechtbank Overijssel dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 – 361 55 55.

BIJLAGE 1 – VOORSCHRIFTEN

Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming – soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (2019/0391645). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het 06-telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidend ecologisch deskundige⁸, inclusief het 06-telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;
 - het kenmerk van deze beschikking (2019/0391645).
3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de vergunde soorten worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen in dat geval niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

Soortspecifiek

Gierzwaluw

5. Het ongeschikt maken van de te slopen woningen met nestplaatsen van gierzwaluw voert u uit in de periode 1 januari tot en met 1 maart 2020. Dit is buiten de voortplantingsperiode van de gierzwaluw (half april tot en met half augustus) en (de meeste) andere broedvogels. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan de voortplantingsperiode langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden wordt beoordeeld door een ecologisch deskundige op het gebied van de gierzwaluw (en andere beschermde soorten). Afwijkingen worden onderbouwd beschreven in het logboek.

⁸ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aan gesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

6. De nestplaatsen maakt u ongeschikt door de toegang tot de daken af te dichten. Bijvoorbeeld door openingen dicht te purren of door de openingen af te dekken met rugvulling, fijnmazig net, gaas of doek. Alvorens u dit doet controleert u of daadwerkelijk geen vogels aanwezig zijn. Door bijvoorbeeld te kloppen op de buitenste rij dakpannen of door de buitenste rij dakpannen van de zijgevels te liften.
7. Voor 15 april 2020 plaatst u 25 tijdelijke nestvoorzieningen voor gierzwaluw aan het appartementencomplexen Maximastaete en Wilhelminastaete (zie voor locaties bijlage 3 van het activiteitenplan in bijlage 3). De tijdelijke nestvoorzieningen zijn van het type 'NK GZ 08 Nestkast Gierzwaluw' of een houten kast met vergelijkbare afmetingen.
8. In de nieuwbouw metselt u 28 neststenen (type IB GZ 03 Inbouwsteen Gierzwaluw of een ander vergelijkbaar type) in: aan elke kopgevel vijf neststenen (in totaal 20) en aan elke voor- en achtergevel - dichtbij de kopgevel - twee neststenen onder de dakgoot (totaal 8).
9. U zorgt ervoor dat zowel de tijdelijke als de permanente nestvoorzieningen qua vormgeving en locatie voldoen aan de randvoorwaarden voor alternatieve verblijfplaatsen uit het kennisdocument voor gierzwaluw⁹.
10. Na het realiseren van de permanente vervangende verblijfplaatsen laat u de tijdelijke nestvoorzieningen nog tenminste drie maanden hangen. De tijdelijke nestvoorzieningen mag u alleen verwijderen als deze niet in gebruik zijn genomen als nestplaats.

Overige soorten

11. In de periode 1 januari tot en met 1 maart 2020 maakt u naast de woningen ook de schuren ongeschikt voor broedvogels (anders dan gierzwaluw) en verwijdert u alle groenstructuren. Voorafgaand hieraan controleert u zowel schuren als groenstructuren op de aanwezigheid van bewoonde nesten van broedvogels en egels. Wanneer broedende vogels aanwezig zijn, stelt u het ongeschikt maken in de invloedssfeer van het nest uit tot de jongen zijn uitgevlogen. De omvang van de invloedssfeer wordt bepaald door een ecologisch deskundige op het gebied van de broedvogels. Mocht u onverhoopt een egel aantreffen dan dient u hiervoor, in overleg met bevoegd gezag, een aanvullende ontheffingsaanvraag voor de egel in.
12. Voorafgaand aan de daadwerkelijke sloopwerkzaamheden (die worden opgestart in juni 2020) voert u een veldcontrole uit in het gehele plangebied. Dit om na te gaan of en zo ja, waar zich broedende vogels ophouden. Een ecologisch deskundige beoordeelt of het tijdens de uitvoering van werkzaamheden in het broedseizoen nodig is aanvullende veldcontroles ten aanzien van broedvogels uit te voeren. Wanneer broedende vogels aanwezig zijn, stelt u de werkzaamheden binnen de invloedssfeer van het nest uit tot de jongen zijn uitgevlogen. De omvang van de invloedssfeer wordt bepaald door een ecologisch deskundige op het gebied van de broedvogels.

Overige zaken

13. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de gierzwaluw.
14. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar hoe en waarom uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat dan onder andere om het bijhouden van data van uitvoeren, rapportage afweging voor locaties van de permanente verblijfplaatsen, wijze van ongeschikt maken en oplossingen bij onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de handhaver aan hem/haar getoond.

⁹ BIJ12 (2017). Kennisdocument Gierzwaluw *Apus apus*. Versie 1.0, juli 2017. BIJ12, Utrecht. De betreffende randvoorwaarden staan beschreven op pagina 21 tot en met 27.

BIJLAGE 2 - OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

A	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	7
A1	Bevoegdheid	7
	A1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	7
A2	Procedure	7
	A2.1 Overeenstemming andere provincie	7
	A2.2 Adviesverzoek aan gemeente	7
	A2.3 Relevante overige besluiten	7
A3	Toetsingskader soorten	7
	A3.1 Wettelijke regels	7
	A3.2 Provinciaal beleid	7
	A3.2.1 Jaarrond beschermde vogelnesten	8
B	WEERGAVE VAN DE FEITEN	8
B1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	8
	B1.1 Omschrijving van het project	8
	B1.2 Doel van het project	9
	B1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	9
	B1.4 Periode	9
	B1.5 Onderliggende documenten	9
	B1.6 Aanvullende gegevens	9
C	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	10
C1	Inhoudelijke beoordeling	10
	C1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	10
	C1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	10
	C1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing	10
	C1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	11
	C1.5 Wettelijk belang van het project	11
	C1.6 Toetsing aan overige vereisten	11
	C1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden	11
D	Slotconclusie	11

A BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

A1 Bevoegdheid

A1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming¹⁰. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

A2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

A2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

A2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van gemeente Hardenberg gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

A2.3 Relevante overige besluiten

Wij wijzen u erop, dat er ook andere besluiten nodig zijn voordat u de voorgenomen activiteiten uitvoert. Voor zover ons bekend gaat het om de volgende besluiten:

Naam wet en van toepassing zijnde artikel	Bevoegd bestuursorgaan en adres
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, art. 2.1 en/of art. 2.2	Gemeente Hardenberg

A3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming¹¹ en (soms) de Regeling natuurbescherming¹² zijn voor de toetsing relevant.

A3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

¹⁰ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

¹¹ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

¹² Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017¹³ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹⁴ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

A3.2.1 Jaarrond beschermde vogelnesten

Onder invloed van jurisprudentie heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) in 2009 lijsten opgesteld van de vogelsoorten, waarvan het nest jaarrond beschermd moet worden. Wij hebben deze lijsten van jaarrond beschermde nesten van vogels in 2017 beleidsarm overgenomen.

Inmiddels is gebleken dat deze landelijke lijsten niet volledig op onze provincie zijn toegespitst. Daarom hebben wij deze lijsten aangepast. Deze nieuwe lijsten zijn tot stand gekomen aan de hand van de meest recente trends en aantallen van broedvogels in Nederland en in Overijssel. Vervolgens is beoordeeld of de soorten in de juiste categorie waren ingedeeld om de soort aan te merken als soort met vast nest respectievelijk soort met jaarrond beschermd functioneel leefgebied.

Wij hebben 2 lijsten vastgesteld, namelijk:

1. Lijst Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten Overijssel.
2. Lijst Vogelsoorten met jaarrond beschermd functioneel leefgebied Overijssel.

De nesten c.q. het ecologisch functionele leefgebied van de soorten op de lijsten zijn beschermd.

Bescherming nesten algemeen

Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en het uitbroeden van de eieren en voor het grootbrengen van de jongen. Indien de soort nest-indicerend gedrag vertoont, zoals het baltsgedrag en het aanslepen van nestmateriaal tot het moment dat de jongen zelfstandig zijn, is het niet toegestaan het nest te verwijderen of de broedlocatie ongeschikt te maken. Het nest-indicerend gedrag is al onderdeel van het broeden.

Als het gaat om vogelsoorten, waarbij de jongen direct het nest verlaten (nestvlinders), is ook de ruime omgeving van het nest belangrijk. In de context van de Wnb valt onder nest zowel de inhoud als de ecologisch functionele omgeving onder het begrip nest. De omvang van de ecologisch functionele omgeving verschilt per vogelsoort. Het betreft de omgeving die nodig is om het broedsucces van de betreffende vogelsoort te garanderen. Onder de verbodsbepaling vallen alle activiteiten die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Ook situaties, die het nest op zich niet fysiek aantasten, kunnen onder de verbodsbepalingen vallen. Als er bijvoorbeeld sprake is van aantasting van de ecologisch functionele omgeving, waardoor de broedvogel zijn nestplek permanent verlaat.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Die vogels gebruiken hun nest niet als een vaste rust of verblijfplaats. De meeste nesten voor eenmalig gebruik genieten buiten het broedseizoen¹⁵ niet de bescherming van artikel 3.1 van de Wnb.

Jaarrond beschermd nest of leefgebied

Nesten van de gierzwaluw zijn jaarrond beschermd. Voor deze soort geldt dat de specifieke voorwaarden voor het broeden en grootbrengen van de jongen niet overal aanwezig zijn. De broedplekken met het ecologisch functionele leefgebied van deze soorten genieten daarom ook buiten het broedseizoen bescherming. Op basis daarvan is bij het verwijderen van (oude) nesten van deze soort altijd een ontheffing nodig. Zonder ontheffing is er sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen.

B WEERGAVE VAN DE FEITEN

B1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

B1.1 Omschrijving van het project

Woningstichting Vechtdal Wonen heeft het voornemen om 12 woningen en bij behorende schuren en groenstructuren aan zowel de Beatrixstraat 14 t/m 24 en Margrietstraat 26 t/m 36 in Dedemsvaart te slopen of te verwijderen (zie figuur volgende pagina). Op de vrijgekomen grond wil zij duurzame nieuwbouw realiseren.

Voor 1 maart 2020 worden de woningen ontoegankelijk gemaakt voor gierzwaluw. De daadwerkelijk sloop staat gepland voor juni 2020. De start van de nieuwbouw is gepland voor het derde kwartaal van 2020 en duurt circa een half jaar.

¹³ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹⁴ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-onthefingen-wet-natuurbescherming/>

¹⁵ Het broedseizoen start met nest-indicerend gedrag en eindigt als de jongen geen ouderzorg meer nodig hebben. De duur en periode van het broedseizoen verschilt per soort.

Luchtfoto met ligging van het projectgebied (rood omlijnd). Links: Beatrixstraat 14 t/m 24, rechts Margrietstraat 26 t/m 36. Bron kaartondergrond: Nationaal Georegister.

B1.2 Doel van het project

Woningstichting Vechtdal Wonen heeft zich ten doel gesteld om haar totale woningvoorraad in 2020 op gemiddeld energielabel B te brengen. Om dit te bereiken worden onder andere spouwmuren geïsoleerd, woningen gesloopt en (asbest) daken vervangen. De betreffende woningen aan de Beatrixstraat en Margrietstraat vallen hier ook onder.

B1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan voor gierwaluw van het verbod om nesten, rustplaatsen en eieren opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten weg te nemen¹⁶.

B1.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 januari 2020 tot en met 1 januari 2022.

B1.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Aanvraagformulier Wet natuurbescherming.
- Activiteitenplan sloop Beatrixstraat 14 t/m 24 en Margrietstraat 26 t/m 36 in Dedemsvaart (Wormmeester & Van der Sluis 2019).
- Mail met antwoord op aanvullende vragen (M. van der Sluis, 9 december 2019).
- Asbestinventarisatie van woningen en opstallen Beatrixstraat en Margrietstraat te Dedemsvaart (AK Blom te Oldebroek, 12 april 2019).

B1.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 11 november 2019 ontvangen. Op 28 november 2019 zijn aanvullende gegevens gevraagd. Deze gegevens zijn op 9 december 2019¹⁷ ontvangen.

¹⁶ Art. 3.1, tweede lid Wnb

¹⁷ EDO-kenmerk 2019/0394781

C TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel het kennisdocument van de gierzwaluw bij onze toetsing.

C1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In het rapport 'Activiteitenplan sloop Beatrixstraat 14 t/m 24 en Margrietstraat 26 t/m 36 in Dedemsvaart'¹⁸ wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

- Een quickscan in de vorm van een bureauonderzoek.
- Aanvullend onderzoek naar huismuis, gierzwaluw en vleermuis. Waarbij ook gelet is op andere beschermde soorten zoals steenmarter en egel.

Tijdens het onderzoek zijn in het projectgebied vijf nestplaatsen van gierzwaluw aangetroffen onder daken en kantpannen. Twee op Beatrixstraat 14, één op Beatrixstraat 24 en twee op Margrietstraat 26 (zie ook bijlage 2 van het activiteitenplan). De populatieomvang binnen het plangebied wordt geschat op 20-25 exemplaren (uitgaande van) één ouderpaar en twee tot drie jongen per nestplaats). De populatie maakt onderdeel uit van een netwerk van allerlei kleine en grote subpopulaties in de bebouwde kom van Dedemsvaart. Andere beschermde soorten zijn niet aangetroffen en/of te verwachten.

De onderzoeken zijn conform de vigerende onderzoeksprotocollen en kennisdocumenten en in de juiste periode en onder geschikte weersomstandigheden uitgevoerd, zodat de te verwachten soorten waargenomen konden worden.

C1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Door de werkzaamheden worden vijf nestplaatsen van gierzwaluw vernield. De ecologische functionaliteit wordt gewaarborgd door het aanbieden van vervangende nestplaatsen. De vervangende nestplaatsen zijn in 2021 beschikbaar op het moment dat de gierzwaluw vanaf half april weer terugkomt in Nederland.

Het ongeschikt maken van de woningen/schuren voor de gierzwaluw (en andere broedvogels) wordt uitgevoerd in de winterperiode. In die periode is de gierzwaluw niet aanwezig en valt de buiten de broedperiode van de meeste andere vogels.

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in het activiteitenplan¹⁹, zijn voldoende. Ze komen overeen met bestaande methoden zoals beschreven in het kennisdocument van de gierzwaluw. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de gierzwaluw zoveel mogelijk geminimaliseerd. In de voorschriften (bijlage 1 van dit besluit) zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

- Ongeschikt maken van de woningen/schuren voor gierzwaluw (en ander broedvogels) in de periode 1 januari tot en met 1 maart 2020.
- Aanbieden van 25 tijdelijke nestvoorzieningen (type NK GZ 08 Nestkast Gierzwaluw of een zelf getimmerde houten kast met vergelijkbare afmetingen) voor 15 april 2020 (volgens bijlage 3 van het activiteitenplan, zie bijlage 3 van dit besluit).
- In metselen van 28 neststenen (type IB GZ 03 Inbouwsteen Gierzwaluw of een vergelijkbaar type) in de nieuwbouw.
- Verwijderen van groenstructuren in de periode 1 januari tot en met 1 maart 2020.

De landelijke staat van instandhouding van de gierzwaluw wordt beoordeeld als gunstig²⁰. In Dedemsvaart komt de soort regelmatig voor (NDFF geraadpleegd op 19 augustus 2019). Door de werkzaamheden gaan vijf nestplaatsen verloren en worden 28 nieuwe nestplaatsen teruggebracht in de nieuwbouw. Hierdoor zal voor de gierzwaluw altijd voldoende nestgelegenheid zijn. Daarnaast worden gedurende de werkzaamheden tijdelijke nestplaatsen (25 stuks) aangeboden. Door het project zal geen afbreuk van de (lokale) gunstige staat van instandhouding van de gierzwaluw plaatsvinden.

C1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van sloop en nieuwbouw van 12 woningen aan de Beatrixstraat 14 t/m 24 en Margrietstraat 26 t/m 36 in Dedemsvaart leiden tot het vernielen van vijf

¹⁸ Hoofdstuk 3, pagina 9 tot en met 11

¹⁹ Hoofdstuk 6, pagina 14 en 15

²⁰ <https://www.sovon.nl/nl/soort/7950>

nestplaatsen van de gierzwaluw. Dit is een overtreding van het verbod om nesten en rustplaatsen opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten weg te nemen²¹. Voor de overtreding van dit verbod heeft u een ontheffing nodig.

C1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Volgens de aanvraag is er geen alternatieve locatie aanwezig, het project is plaatsgebonden. Gezien de aanwezigheid van asbest in de woningen (AK Blom 2019), toenemende scheurvorming (met kans op vocht en schimmel) en het niet voldoen van de woningen aan de basiskwaliteitseisen die aan woningen van Vechtdal Wonen worden gesteld, is de enige optie de woningen te slopen en nieuwe te bouwen. De bestaande bebouwing aanpassen werkt kostenverhogend en heeft geen meerwaarde voor de gierzwaluw. Een alternatieve werkwijze is eveneens niet aan de orde. Voor gierzwaluw worden alle nodige voorzorgsmaatregelen genomen om schade tijdens de uitvoering van de werkzaamheden tot een minimum te beperken. De planning is volledig aangepast aan de functies die het plangebied heeft voor gierzwaluw. De werkzaamheden vinden plaats in een ecologisch gunstige periode.

Wij zijn van oordeel dat bovenstaande onderbouwing voldoende is om te kunnen concluderen dat er voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is.

C1.5 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid. Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond. In de woningen is asbest aangetroffen, onder andere in vensterbanken en gaskachels, achter schouwen en in de vorm van vloerzeilrestanten. Aan asbesttoepassingen zit een gezondheidsrisico. Het verdient sterk de voorkeur om dergelijke toepassingen te saneren. Daarnaast is in toenemende mate sprake van scheurvorming. Dit kan in de (nabije) toekomst voor schimmel en vocht zorgen, wat veroorzakers kunnen zijn van luchtweginfecties.

C1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb²² houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging.

Wij zien geen aanleiding om de gevraagde ontheffing te weigeren op basis van art. 1.10, derde lid Wnb.

C1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb²³. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

D Slotconclusie

De ontheffing van de verbodsbepalingen om nesten en rustplaatsen van de gierzwaluw opzettelijk te vernielen of te beschadigen of nesten weg te nemen kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soort wordt niet aangetast. Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soort optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijke belang is om de negatieve effecten op de betrokken soort te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

²¹ Art. 3.1, tweede lid Wnb

²² Art. 1.10, derde lid Wnb

²³ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

Bijlage 3 Activiteitenplan

Bijlage 4 Aanvullende vragen met antwoorden